

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

kteřá je však zmiňována až r. 1402, zanikla po r. 1535. Kostel sv. Mikuláše je jednodílná stavba z let 1753–1754. V okolí kostela se nacházel hřbitov, na kterém se pohřbívalo do r. 1873.

V říjnu 2009 proběhl záchranný výzkum při výkopech pro odvlhčení vnějšího základového zdiva kostela sv. Mikuláše. Výkopy nenarušily žádný hrob *in situ*, pouze v druhotných polohách byly v zemině ojediněle roztroušeny zlomky lidských kostí. Výkop byl veden částečně ve sprašovém podloží, částečně v recentně porušeném terénu (na severní straně kostela). Pouze na jednom místě, při západní zdi sakristie (obr. 66), bylo zachyceno torzo zahroubeného sídlištního objektu (k. 500), a to v úzkém prostoru (33–55 cm) mezi základovou zdí sakristie a kostela a výkopem pro cihlové zdivo (hrobka?). Jižní hranice výkopu v podloží byla pozvolná, ve vzdálenosti 3 m od zdiva lodi. Minimální zjištěná hloubka výkopu dosahovala 40 cm, prostorově omezenou sondou nebylo dosaženo jeho dna. Podle keramiky ve výplni zanikl objekt někdy v průběhu 13. století. Za pozornost stojí druhotná přítomnost dvou mladohradištních tuhových střepů.

Hana Dehnerová

Resumé

Horka nad Moravou (Bez. Olomouc), St. Nicolaus Kirche, Parzellennummer 2. Jüngere Burgwallzeit, Spätmittelalter (13. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

HOSTIŠOVÁ (OKR. ZLÍN)

Intravilán. 15.–17. století. Sídliště. Dokumentace nálezu.

Při revitalizaci prostranství v okolí kapličky ve středu obce získal amatérský archeolog p. Zapletal velký soubor keramických nálezů převážně novověkého stáří, mezi nimiž vyniká především téměř celý kamnový kachel s nápisem „Maria“ (cca po roku 1500).

Ivan Čižmář

Resumé

Hostišová (Bez. Zlín), Ortsbereich. Neuzeit. Siedlung. Spätmittelalter.

JEŠOV (OKR. OLMOUC)

„Starý Ješov pod alejí“. Středověk. Sídliště. Povrchový sběr.

Na katastru obce Ješov (trať „Starý Ješov pod alejí“) bylo pomocí povrchové prospekce, prováděné na jaře roku 2009, nalezeno cca 100 zlomků keramiky. Poloha zjištěné lokality je na mapě ZM ČR 1:10 000, list 24-21-10, rok vydání 1984, identifikována těmito koordináty (měřeno v mm od Z s. č.: J s. č.): 240:233, 235:209, 260:205, 261:220.

Přibližně jedna třetina nalezené keramiky je zhotovena převážně z tuhy a lze u ní pozorovat doznívání mladohradištních tradic. Několik zlomků je možno časově za-

řadit do 1. poloviny 13. století. Zbylá keramika je převážně žlutá oxidační tzv. krupičková, typická pro olomoucký keramický okruh a časově spadá do průběhu 14. století. Několik zlomků je datovatelných i do 15. století, zejména fragment typické loštické keramiky. Pravděpodobně se jedná o původní polohu vesnice Ješov, připomínané ve 14. století, která se kolem roku 1500 uvádí jako pustá, po roce 1622 však byla obnovena v místech současné vesnice (Hosák 1967, 264).

Karel Faltýnek

Literatura

Hosák, L. 1967: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848–1960. Úvodní svazek, Přehled historického místopisu Moravy a Slezska v období feudalismu do roku 1848. Ostrava.

Resumé

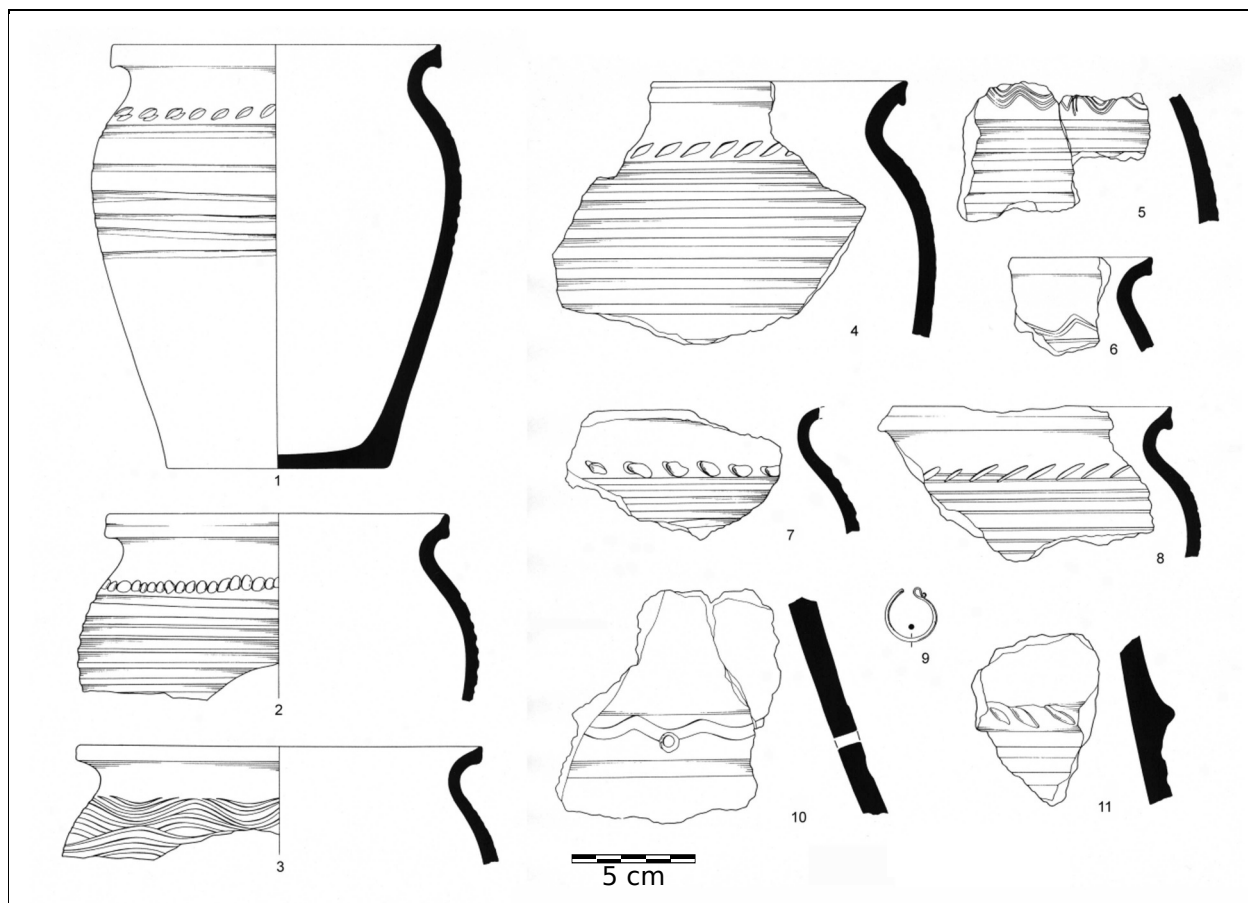
Ješov (Bez. Olomouc), „Starý Ješov pod alejí“. Spätmittelalter. Siedlung. Feldbegehung.

KRNOV (K. Ú. KRNOV–HORNÍ PŘEDMĚSTÍ, OKR. BRUNTÁL)

Intravilán, č. p. 80, p. č. 157, 160. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

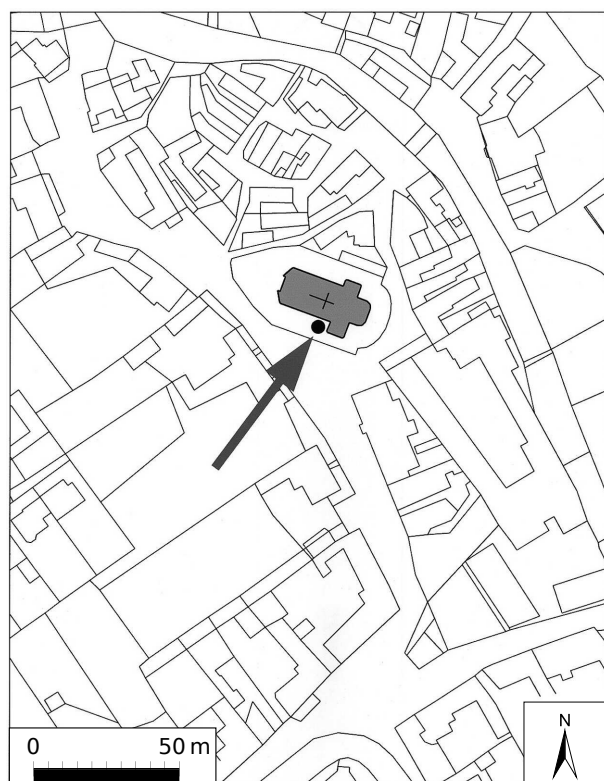
V souvislosti s rekonstrukcí oplocení pozemku při domu č. p. 80 v Krnově proběhl ve dnech 6.–14. května 2009 rozsahem nevelký záchranný archeologický výzkum, realizovaný archeologickým pracovištěm NPÚ Ostrava (akce č. 36/09). Zkoumaná lokalita se nachází ve východní části historického jádra města Krnova, v prostoru v minulosti vymezeném průběhem mlýnské náhonu, špitálem při kostele sv. Ducha a zadními trakty městišť při Hlubčické ulici (obr. 68). Císařský otisk stabilního katastru z roku 1836 ukazuje v těchto místech bezejmennou uličku, komunikačně propojující někdejší Klášterní ulici (Klostergasse), která kopírovala průběh mlýnské náhonu, s Hlubčickou ulicí (Leobschützer Gasse), ústící do Hlubčické brány (obr. 69).

Archeologický výzkum se omezil na prohloubení výkopu pro základové zdivo nově budovaného oplocení, vzorkování profilů a jejich dokumentaci (obr. 68). Povrch geologického podloží, reprezentovaného v této části městského jádra písčitohlinitými fluvialními sedimenty, vykazoval známky terénních úprav, v jejichž důsledku byl pravděpodobně odstraněn holocénní půdní typ, případně kulturní souvrství související s počátky institucionálního města. Takto upravený terén byl převrstven hlinitou uloženinou, datovatelnou na základě nepočetného keramického inventáře pouze rámcově do průběhu 14.–15. století. Již během jejího postupného ukládání mohl být do jejího povrchu instalován kamenný odtokový kanálek severojižní orientace, ústící v době své funkční existence nepochybně do nedalekého mlýnské náhonu (obr. 70). Kanálek byl tvořen bočnicemi a svrchním krytem z lomových kamenů spojených jílem (obr. 70); původně zřejmě odvodňoval prostor některého z městišť při Hlubčické ulici. Konstruktivní zásyp výkopu pro kamenný kanálek byl spolu s okolním terénem v blíže nespecifikovaném časovém odstupu zpevněn kamenným posypem, jež lze hy-

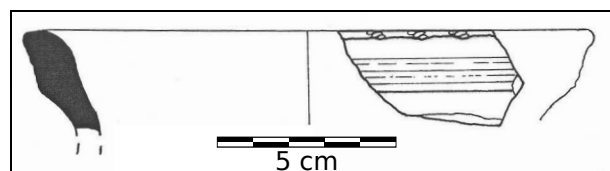
Obr. 65. Holešov. Výběr nálezů keramiky z 11. století získaných z výplně objektu K 505.

Abb. 65. Holešov. Auswahl der Funde aus der Grube K 505.

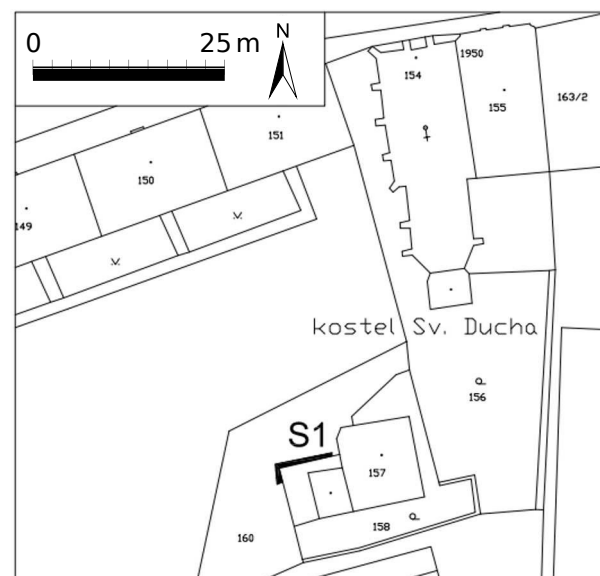
Obr. 66. Horka nad Moravou. Poloha výzkumu (objekt 500) u kostela sv. Mikuláše.

Abb. 66. Horka nad Moravou. Lage der Grabungsfläche (Grube N. 500) bei der St. Nikolaus Kirche.

Obr. 67. Ješov. Keramický zlomek z 1. pol.13. století.

Abb. 67. Ješov. Keramisches Fragment aus der ersten Hälfte des 13. Jahrhunderts.

Obr. 68. Krnov, dům č. p. 80. Lokalizace výzkumu v katastrální mapě.

Abb. 68. Krnov, das Haus Konstr. N. 80. Kartierung der Grabung im Katasterplan.

poteticky spojit s vrcholně středověkým provozem bezemenné uličky, zohledněné kromě císařského otisku stabilního katastru i nejstaršími mapovými podklady z konce 18. století. Komunikační exponovanost daného prostoru pak potvrzuje relikv mladší valounové dlažby; následuje svazek vrstev s výrazným zastoupením přepálené mazanice a uhlíků, reprezentujících popožárové planýrky raného novověku. Do těchto planýrek bylo technikou studňování realizováno základové zdivo domu evidovaného již nejstaršími mapovými podklady z konce 18. století. Svrchní část stratigrafické sekvence je tvořena hlinitou dorovnávkovou vrstvou, jejíž povrch byl někdy v průběhu 19.–1. poloviny 20. století zpevněn valounovou dlažbou v hlinitém loži. Stratigrafii uzavírá hlinitá vrstva s travním pokryvem, důsledek úprav okolního terénu po roce 1945.

Ulice U Požárníků, U Fortny, Školní, p. č. 61, 105, 106, 112, 123/2, 123/1, 39/1, 62. Středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí plynovodné sítě v prostoru ulic U Požárníků, U Fortny a Školní v Krnově proběhl v dubnu až červenci 2009 záchraný archeologický výzkum, realizovaný archeologickým pracovištěm NPÚ Ostrava (akce č. 24/09). Zkoumaný prostor se nachází v části historického jádra města Krnova a zahrnuje průběh původních ulic Pekařská (Bäckengasse, dnes U Požárníků) a U Fortny (Pfortelgassel), přičemž zasahuje i do prostoru někdejších městišť (dnešní ulice Školní, původně Schulgasse je novotvarem vzniklým na konci 19. století) a dotýká se rovněž severního obvodu městského opevnění (obr. 71).

Lokace Krnova proběhla nedlouho před rokem 1253 na území po roce 1240 rekolonizované střediskové vsi krnovského újezdu, která obdržela německý název Jäger-

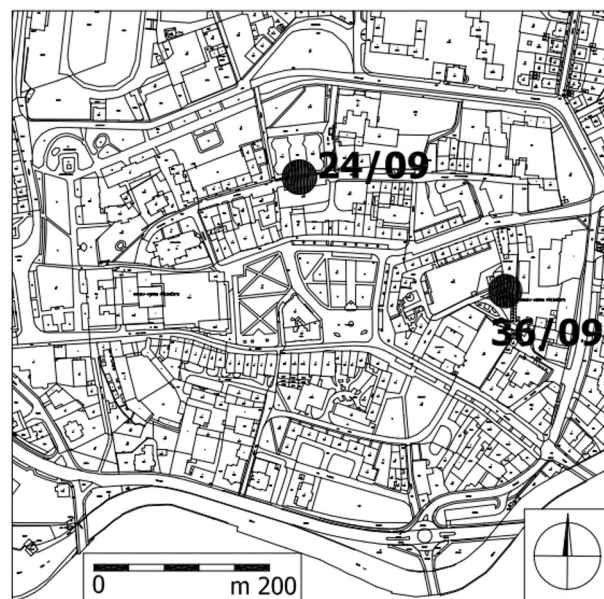
Obr. 69. Krnov, dům č. p. 80. Zkoumaná lokalita ve výřezu císařského otisku stabilního katastru z roku 1836.

Abb. 69. Krnov, das Haus Konstr. N. 80. Erforschte Fundstelle im Ausschnitt des kaiserlichen Abdruckes des Urkatasters aus dem Jahr 1836.

Obr. 70. Krnov, dům č. p. 80. Sonda S1, stratigrafická sekvence na severním profilu, ve spodní části středověký kamenný odtokový kanálek. Foto František Kolář.

Abb. 70. Krnov, das Haus Konstr. N. 80. Sondage S1, Schichtenfolge im Nordprofil, im Unterteil eine mittelalterliche Abwassergrinne.

Obr. 71. Krnov. Katastrální mapa s lokalizací archeologických výzkumů provedených v roce 2009 NPÚ – ÚOP Ostrava.

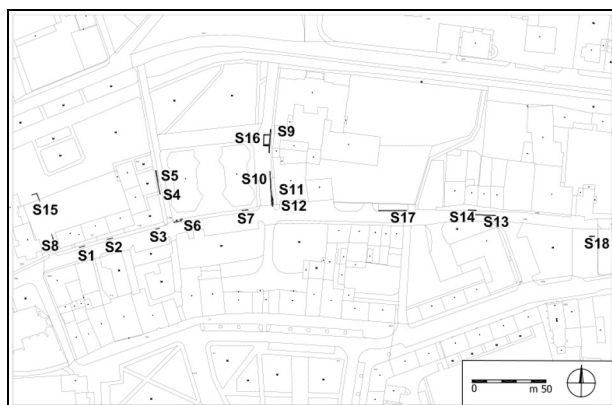
Abb. 71. Krnov – Katasterplan mit Grabungen des Nationalen Instituts der Denkmalpflege, Arbeitsstelle Ostrava im Jahr 2009.

dorf. Vysazením institucionálního města tak byla úspěšně završena vrcholně středověká transformace osídlení krnovské sídelní komory (Zezula 2009, 156; Prix 2009, 11–20; Bakala 1977, 97–122; Kouřil, Prix, Wihoda 2000, 422–423). Genezi města ze staršího sídelního útvaru odráží i nepravidelný půdorys, ovlivněný starším komunikačním schématem (Zezula 2009, 156; Bakala 1973, 50–65). Historické jádro města bohužel nebylo do nedávné doby předmětem odpovídající archeologické pozornosti, doposud bylo provedeno pouze několik záchraných výzkumů menšího rozsahu (Bříza 1978, Zezula 2002a, 2002b; Kiecoň 2002; Kolář 2006). Záchraný archeolo-

gický výzkum č. akce 24/09 tak představoval významné rozšíření archeologické pramenné základny.

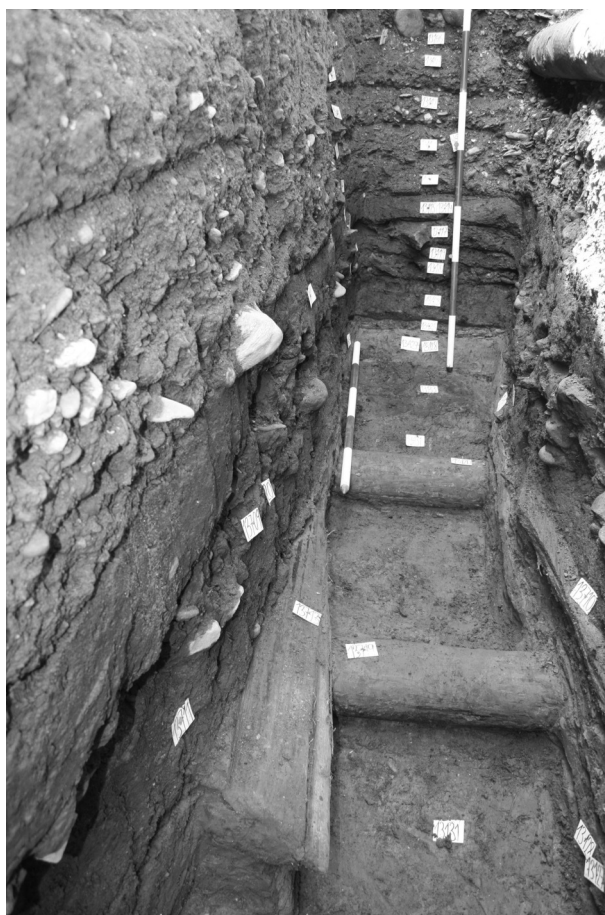
V trase plynovodu bylo otevřeno celkem 18 sond, situovaných v závislosti na míře ohrožení archeologických situací stavbou (obr. 72). Jejich cílem bylo výběrově postihnout kompletní stratigrafickou sekvenci, počínaje povrchem geologického podloží, a získat tak základní poznatky o charakteru sídlištních aktivit v této části historického městského jádra. Důležité zjištění představuje skutečnost, že v rámci dokumentovaných sond nebyly zachyceny náleзовé situace (kulturní vrstva, objekty), obsahující výlučně či v převážné míře keramiku raně středověké výrobní tradice, datovanou v prostoru moravskoslezského pomezí do intervalu 12./13.–1. polovina 13. století (srov. Zezula 2009, 159; Kiecoň, Zezula 2004, 68–69, 72–73; Zezula, Kiecoň, Kolář 2007, 122–128, 130). V severní části městského jádra tak doposud nebyla prokázána prostorová kontinuita s osídlením první poloviny 13. století, vztahovanému ke kolonizační vsi Jägerndorf, případně starší střediskové osadě Kyrnow/Krnov (k jihovýchodnímu segmentu historického jádra srovnej Zezula 2009, 157–169).

Nálezová situace v jednotlivých sondách se lišila v závislosti na tom, jednalo-li se o prostor historických ulic či plochu někdejších městišť (v trase novodobé ulice Školní a v rámci vnitrobloku p. č. 61). Svrchní část geologického podloží je v této partii městského jádra tvořena písčito-hlinitými fluvialními sedimenty, v několika případech byl na jejich povrchu registrován nevýrazný půdní horizont. V trase ulice Pekařská (dnes U Požárníků) byla výzkumem na několika místech zachycena hrana terénní deprese, či spíše záměrně hloubeného příkopovitého útvaru, probíhajícího pravděpodobně v ose ulice (sondy S6, S12, S14). Příkop byl zahluoben do povrchu půdního typu a následně zaplněn zvrstveným zásypem na bázi přemístěných povodňových hlín a kulturních vrstev (S7, S13, S17). Lze jej snad s potřebnou mírou obezřetnosti spojit s aktivitami v počátcích institucionálního města, v úvahu připadá prvotní (a zjevně nikoliv definitivní) vymezení lokovaného areálu, případně se mohlo jednat o odvodňovací strouhu či koryto lokální vodoteče. Nad zánikovou výplní a v bezprostředním okolí tohoto útvaru bylo regis-

Obr. 72. Krnov, Ulice U Požárníků, U Fortny, Školní. Lokalizace jednotlivých sond (S1–S18) v katastrální mapě.

Abb. 72. Krnov, Straßen U Požárníků, U Fortny, Školní. Lokalisierung der einzelnen Sondagen (S1–S18) im Katasterplan.

Obr. 73. Krnov, Ulice U Požárníků, U Fortny, Školní. Sonda S13, pozůstatek dřevěné cesty z druhé poloviny 13. století při bázi souvrství komunikačního charakteru (13.–16. století). Foto František Kolář.

Abb. 73. Krnov, Straßen U Požárníků, U Fortny, Školní. Sondage S13, der Rest der Holzstrasse aus der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts. Foto František Kolář.

trováno několik úrovní dláždění ve formě kamenného posypu (k terminologii viz Čiháková 2007), prokládaných vrstvami odpadu či splachů zeminy, datovatelných keramickými nálezy do průběhu 2. poloviny 13. až 14. století (S6, S13, S14). Nejstaršímu dláždění předcházela dřevěná chodníková konstrukce (obr. 73), z jejíž konstrukce se podařilo získat dendrodatum 1257/1258. Dokladem komunální infrastruktury 2. poloviny 13. století je rovněž úsek vydřevěného odvodňovacího koryta, jež však nebylo možné dendrochronologicky datovat. Svrchní část stratigrafické sekvence představovalo novověké souvrství, počínaje úsekem dřevěného vrtaného potrubí až k stabilizaci povrchu prostřednictvím regulérní valounové dlažby v šterkopiskovém loži. Toto dláždění, pravděpodobně ze 16. století, bylo zachyceno ve všech dokumentovaných výkopech v trase někdejší Pekařské ulice, v rámci sondy S6 pak bylo lokálně převrstveno odpadem z hrnčířské výroby (rámcově 16.–17. století). Výše uložené vrstvy již vykazovaly recentní charakter a pravděpodobně souvisí s poválečnými demolicemi a budováním nové vozovky dnešní ulice U Požárníků.

Kromě komunikačních úrovní a dalších dokladů komunální infrastruktury (odvodňovací koryta, vodovod) v trase někdejší Pekařské ulice byly výzkumem zachy-

Obr. 74. Krnov, Ulice U Požárníků, U Fortny, Školní. Sonda S9, pozůstatek půlválcové hradební věže. Foto František Kolář.

Abb. 74. Krnov, Straßen U Požárniků, U Fortny, Školní. Sondage S 9, Rest des halbkreisförmigen Mauerturmes. Foto František Kolář.

ceny doklady sídlištních aktivit v prostoru někdejších městských parcel. V prvé řadě se jedná o relikty obytné zástavby, reprezentované jedním suterénem nadzemní dřevohliněné stavby a menším sklípkem patrně rovněž příslušným k nadzemní dřevohliněné zástavbě. V případě sklípku (S7), hloubeného nejspíše do zánikové výplně výše zmiňovaného příkopovitého útvaru, došlo po jeho zániku někdy v průběhu 15./16.–16. století (na základě keramických nálezů ze zánikové výplně) k posunu uliční čáry na úkor městiště. U suterénu (S12) byl do jeho zánikové výplně (16.–16./17. století) dodatečně vložen kamenný sklep menších rozměrů, opatřený vstupní šíjí s kamennými bočnicemi, situovanou do dvorové části parcely. V průběhu 17. století však došlo i k zániku této stavby, patrně v důsledku požáru. V místě křížení ulic U Fortny a U Požárníků (dříve Pekařská) bylo pak v sondě S6 zachyceno základové zdivo a část původně nadzemního zdiva domu (č. 21 podle indikační skici stabilního katastru z roku 1836), demolovaného po roce 1945. Vzhledem ke stratigrafické pozici zdiva k pravděpodobně renesanční dlažbě lze jeho vznik předběžně položit nejpozději do průběhu 16. století. Kromě dalších dílčích dokladů obytné zástavby byly v dvorové části dvou parcel zachyceny zahluobené objekty odpadního či hospodářského charakteru, datovatelné do průběhu 14.–15. století (S10, S11). Jejich přítomnost v ulici U Fortny (S4, S5) je zjev-

ným dokladem opakovaných posunů parcelní hranice; ta byla mj. pravděpodobně identifikována v rámci sondy S8 (dnes vnitroblok p. č. 61 v místě původní zástavby demolované po roce 1945) v podobě souvislé řady křivých jamek v půdním typu, indikujících dřevěný plot.

Důležitá zjištění přinesl výzkum rovněž k otázce problematiky městského opevnění a jeho počátků. V místě křížení dnešních ulic Školní a Koliště byly dokumentovány pozůstatky půlválcové hradební věže (obr. 74) a navazujícího úseku hlavní hradební zdi (S9, S16), další úsek hlavní hradební zdi (obr. 75) byl registrován v rámci stávajícího vnitrobloku p. č. 61 (S15). Zdivo hradby i věže bylo vzájemně provázáno a založeno velmi mělce (cca 0,2–0,3 m) přímo do povrchu půdního typu; jejich základové partie tak byly tvořeny pouze jedním řádkem nelícovaného kamenného zdiva. Zdivo hradby i věže bylo oboustranně lícováno většími, částečně opracovanými lomovými kameny, jádro tvořily nepravidelně uspořádané lomové kameny středních a větších rozměrů, prolité maltou. Šířka hradební zdi představovala cca 2,4 m, čelo půlválcové věže dosahovalo maximální mocnosti cca 2,3 m; věž byla původně konstruována jako dovnitř otevřená, dodatečně však byla – patrně v nevelkém časovém odstupu – ze strany města uzavřena cca 1,5 m mocnou zadrživkou. Vzhledem k nálezovým okolnostem, kdy hradba i věž byly založeny do povrchu půdního typu a souvrství uložené při vnitřním líci hradební zdi obsahuje ve spodních partiích keramiku 2. poloviny 13. století. K dostupným analogiím z hlediska půdorysného typu věží (Hlubčice, Písek, Čáslav, České Budějovice, Domažlice, Brno, srov. Prix, Wihoda 2001; Razím 1988a, 1988b, 1989; Čechura, Razím 1988; Kolařík 2009) lze s výstavbou základního hradebního okruhu s půlválcovými věžemi v Krnově počítat nejspíše nedlouho po lokaci, zcela jistě pak v průběhu druhé poloviny 13. století.

František Kolář

Literatura

Bakala, J. 1973: K otázce kontinuity osídlení v lokovaných městech opavské provincie. *Časopis Slezského zemského muzea, série B* 22, 50–65.

Obr. 75. Krnov, Ulice U Požárníků, U Fortny, Školní. Sonda S15, dochovaná spodní partie vnějšího líce hlavní hradební zdi. Foto František Kolář.

Abb. 75. Krnov, Straßen U Požárniků, U Fortny, Školní. Sondage S 15, erhaltener Unterteil der äusseren Fassade der Hauptmauer.

- Bakala, J. 1977:** Zrod městského zřízení na středověkém Opavsku. *Časopis Slezského zemského muzea, série B* 26, 97–122.
- Bříza, S. 1978:** Krnov – kostel sv. Ducha se špitálem 1976–1977. Rkp. nálezové zprávy. Uloženo: Archiv odboru archeologie NPÚ v Ostravě.
- Čechura, J., Razím, V. 1988:** K některým aspektům vývoje půdorysu a opevnění Českých Budějovic do počátku 15. století. *Památky a příroda* 13, 407–415.
- Čiháková, J. 2007:** Pozůstatky komunikací v archeologických nálezech. In: A. Schubert (ed.), *Péče o památkově významné venkovní komunikace*, Praha, 64–73.
- Kiecoň, M. 2002:** Krnov (okr. Bruntál), Hlavní nám. *Přehled výzkumů* 43, 261.
- Kiecoň, M., Zezula, M. 2004:** Počátky a rozvoj města Opavy ve 13. a 14. století ve světle poznatků z archeologických výzkumů v l. 2000–2002. In: *Początki i rozwój miast Górnośląska – Studia interdyscyplinarne*, Muzeum w Gliwicach. Seria monograficzna 10, Gliwice, 57–77.
- Kolář, F. 2006:** Krnov (okr. Bruntál), Říční okruh 12. *Přehled výzkumů* 47, 252–254.
- Kolařík, V. 2009:** Vrcholně středověké opevnění města Brna. In: V. Kolařík, M. Peška, J. Šibíčková (eds.): *Forum urbes medii aevi V*, Brno, 122–161.
- Kouřil, P., Prix, D., Wihoda, M. 2000:** *Hrady českého Slezska*. Brno, Opava.
- Prix, D. 2009:** O kostele sv. Benedikta. In: D. Prix (ed.): *Kostel sv. Benedikta v Krnově–Kostelci*, Ostrava, 11–128.
- Prix, D., Wihoda, M. 2001:** „...allir unser getrawen Burgen...“ Hlubčice jako mocenský nástroj přemyslovské dynastie. *Časopis Slezského zemského muzea, série B*, 50, 193–204.
- Razím, V. 1988a:** Kolín, Čáslav, Nymburk – městská opevnění posledních Přemyslovců v Čechách. *Umění XXXVI*, 309–339.
- Razím, V. 1988b:** Raně gotické opevnění v Písku. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách* 5, 153–175.
- Razím, V. 1989:** Přemyslovské hradby města Domažlic (Z fondů Muzea Chodska v Domažlicích). *Časopis Národního muzea – řada historická* 158, 1–27.
- Zezula, M. 2002a:** Krnov (okr. Bruntál), Hlavní nám. č. 29. *Přehled výzkumů* 43, 261–262.
- Zezula, M. 2002b:** Krnov (okr. Bruntál), Ul. U sv. Ducha, Dvořákův okruh. *Přehled výzkumů* 43, 262.
- Zezula, M. 2009:** Archeologický výzkum v kostele sv. Benedikta, raně středověké Krnovsko a počátky města Krnova ve světle archeologických nálezů. In: D. Prix (ed.): *Kostel sv. Benedikta v Krnově–Kostelci*, Ostrava, 129–171.
- Zezula, M., Kiecoň, M., Kolář, F. 2007:** Archeologické doklady k vývoji půdorysu, uliční sítě a parcelace středověké Opavy. In: M. Peška, J. Šibíčková (eds.): *Forum urbes medii aevi IV*, 118–143.

Resumé

Krnov (Kat. Krnov–Horní Předměstí, Bez. Opava), Stadtbereich, Haus Nr. 80, Parzelle Nr. 157, 160. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Krnov (Kat. Krnov–Horní Předměstí, Bez. Opava), U Požárníků Straže, U Fortny Straže, Školní Straže. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

KRUMVÍŘ (OKR. BŘECLAV)

„Díly“. Středověk. Sídliště. Povrchový sběr.

V březnu roku 2009 byl autorem zprávy v katastrálním území obce Krumvíř učiněn povrchovým sběrem nález keramických fragmentů a kamenné štípané industrie. Nálezy pocházejí z polygonu 10 × 40 m, situovaného podél polní cesty (vpravo od ní) vedoucí po hřebenu směrem k revitalizované skládce komunálního odpadu.

Středověká keramika (i. č. 6.564): 34 fragmentů, převážně nespecifických, redukční výpal, polovina s příměsí tuhy, 10 s drsným povrchem a příměsí slídy. Jako možná se jeví souvislost se zaniklou středověkou vsí Divice, která leží vůči této lokalitě na protějším svahu (cca 0,5 km). Doba jejího trvání spadá podle současných poznatků mezi první třetinu 13. století a 60. léta 15. století (Unger 1988).

Nálezový materiál je uložený v Městském muzeu v Kloboukách u Brna (inventární čísla uvedena v textu u jednotlivých skupin nálezů pod zkratkou i. č.).

Jan Rozsypal

Literatura

Unger, J. 1988: „Motte“ a kostel v zaniklé vsi Divice u Brumovic. *Archaeologia historica* 13, 369–374.

Resumé

Krumvíř (Bez. Břeclav), „Díly“. Mittelalter. Siedlung. Geländebegehung.

LITOVEL (OKR. OLMOUC)

„Staré město“, Žerotínova ulice, p. č. 226/2. Pozdní doba hradištní, vrcholný středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: okolí bodu Y=–558 636; X= –1 107 751 (S-JTSK).

Záchranný výzkum realizovaný v měsíci dubnu 2009 byl vyvolán přístavbou novostavby na parcele č. 226/2 na Žerotínově ulici na litovelském Starém městě v blízkosti výzkumu staveniště Tesco Stores ČR, a. s. (srov. Šlězár 2009). Nevelká přístavba k jižní straně budovy skryla terén v ploše 40 m² do hloubky 0,65 až 0,90 m. Na skrytý terén navazovala na jižní straně ještě neskrytá plocha o rozměru 9,5 m × 2,5 m, jejíž strany lemoval základový pas o šířce 0,5 m, dosahující hloubky 1,1 m. Písčité podloží se objevilo na východním úseku základového pasu v hloubce 0,95 m. Na něj nasedala 0,1 m mocná pozdněhradištní kulturní vrstva k. 103 (šedá písčité hlína) s drobkou mazanic, kterou překrývala novověká ornice k. 102 o síle 0,4 m a recent k. 100. Na jižním úseku základového pasu však v úrovni hloubky podloží ležela tmavě hnědošedá písčité hlína k. 106 s keramikou 15. století, která indikuje v těchto místech přirozenou či umělou depresi (zahluběný objekt), která se projevila i v plošně skryté části, kde se v hloubce 0,9 m objevovala obdobná novověká uložení k. 109, která vyplňovala objekt 501